

Діло

Видав. Видавничка Світлина „Діло“

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 19, в. пов.
Кonto почт. шлани 26.726.
Адреса тел. „Діло-Львів“.
Число телефону 565.
Реклама редакція не зветрає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно . . . 5 — К.
квартально . . . 15 —
піврічно . . . 28 —
щорічно . . . 50 —
у Львові (без доставки):
місячно . . . 4 — К.
квартально . . . 12 —
піврічно . . . 22 —
щорічно . . . 44 —
в Німеччині:
місячно . . . 28 — М.
щорічно . . . 50 —
За зміну адреси платити по 50 с.

Ціна оголошень:
Реклама постійна, заповнювальна або інша коштує 50 с. за рядок в 10 ліній, в кількості 1750, в разі якщо частіше через це до редакції з М. Мієршта 2 К. Світлина виступає згодом додатково. Оплата за суботу і неділю не вноситься.
Одні примірники коштують у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Начальний редактор: Д-р. Василь Пашейко.

Гр. Чернін і українська справа.

Львів, 18 цвітня 1918.

Про причину уступлення гр. Черніна маємо певний рад здогадів. Кожда політична група висуват на перший план те, на чім їй найбільше залежить. Поляки вважають найбільшою помилкою гр. Черніна мир з Україною. Чехи й німці Славяни — його промову до депутації ради в. Віанч. Противники Німеччини — його вихваляють велику залежність від Берліна. Всеніміц його занадто велику самостійність супроти Берліна. Противники передчасного мира — його мирові змагання. Дипломатичні конкуренти і всі ті, хто хотів його вже раз усунути, — його спів з француським прем'єром, який спричинив розкриття про цісарський лист. В усім с'їм дивлять по зернові правди. Що переважило, трудно на певне сказати; та певне що те, все се разом зложило ся на атмосферу, в якій дальше оставан гр. Черніна на становищі міністра заграничних справ стало неможливим.

З іменем гр. Черніна зв'язаний акт української державної історії: він в імені Габсбурської монархії заключив мир з Українською Народною Республікою.

Українське становище супроти гр. Черніна можна поділити на три періоди.

Під вступлення в уряд міністра заграничних справ аж до заключення мира з Україною висловом українського становища було все зростає невдоволення. Політика гр. Черніна давала до того аж за багато причини. За нього висувало на перший план австро-польську програму, себто злучення польського королівства з Галичиною в одну цілу польську державу під Габсбургами, — що означало віддане західних областей закордонній Україні аж по Буг, а може й далі на схід, — цілої Східної Галичини, а може й української Буковини на поталу польській державі. Він приймав польські депутації з Володз, обіцяючи їм розширене границь польської держави відносно до їх бажанств. Йому робили Польки рекламу як своему найрештійшому і найпевнішому приятелю й опікунові.

Відповідно на се патронуване польських анекційних змагань супроти України була щораз острійша опозиція Української Парляментарної Репрезентації.

Тільки провідник українських послів Буковини М. Василько заявив, що побоювання Української Парляментарної Репрезентації не мають відставити, за що стягнув на себе різке поборюване зі сторони Української Парляментарної Репрезентації.

Мир з Україною був несподіванкою і для польського кола і для Української Парляментарної Репрезентації. Тепер ролі змінили ся. Польське коло перейшло до безоглядної опозиції супроти гр. Черніна; Українська Парляментарна Репрезентація невдоволення змінила на довіру.

Се відновило також на її відношені до пос. Василька. Коли президент української мирової делегації Од. Севрюк прибув до Віанч, прийняте в його честь устроїли спільно д-р Евген Петрушевич і Микола Василько.

Одначе реалізація берестейського мира не пішла так, як сього треба було сподівати ся. Все додатковий договір до берестейського договору в справі Холмщини зрозуміли всі політичні групи як уступку супроти Поляків. Потім прийшла заява Люблинського генерал-губернаторства, що Холмщину трактує ся далі як приналежну до Польщі. Потім віденські, будапештські, берлінські і варшавські вісти про пересунені границі Польщі по Буг. Фактичний став потверджував ті вісти: австро-угорські влади досі не пускають до Холмщини представників українського правительства; за те переведення в Холмщині вибори до польської Державної Ради. Ратифікація мира досі не наступила.

По заключенню берестейського мира польські круги заговорили про поділ Галичини з таким пересяком, що за с'їм чуло ся абсолютно щось реальне. Разом з відомостями про пересунені границі Польщі по Буг сей пересяк уступив.

За те з вступленням запрошених українським правительством австро-угорських військ на українську державну територію польська преса почала щораз голосніша домагати ся окупації цілого правобережжя в Одесою по думці плянів відбудована Подишч в історичних границях, а польські дідачі з українського Поділя осмілюли ся до тої міри, що не побоюли ся звернути ся до команди австро-угорської другої армії, до галицького навісника, до польського міністра для Галичини і до польського кола з закликом о поміч проти української держави, допускаячи ся с'їм державної зради проти Української Народної Республіки.

Все те змінило українські настрої супроти гр. Черніна: або він не думає додержати зобов'язань берестейського договору, або немає сили додержати їх.

По упадку гр. Черніна польська преса з особливою яркістю означила в його політиці те, що в імені становища політичної етики треба признати нечесною політичною грою. Отже найперше обіцявав усе Полякам, чим зразив Українців. Потім прийняв українські домагання, чим викликав обурення Поляків. Потім почав обіцявати Полякам реалізацію польсько-української границі, чим знов обурив Українців. Вкінці згодив ся на анектованіє Бессарабії Румунією, що знов викликало обурення Українців.

Інакше, як нечесною політичною грою, свого очевидно назвати не можна.

Але в Габсбурській монархії на такім обіцяванню й недодержуванню опираєть ся вся політика обох держав монархії. Українці мали обіцяний українській коронній край; Поляки — відокремлене Галичини і здуку Галичини з польським Королівством; Чехи — коронацію цісаря короною св. Вячеслава як видимий знак признання державного права країв корони св. Вячеслава. Має подібні обіцянки й історія Угорщини: мадьярські самостійники розширене прав угорської держави; народности Угорщини обмежене мадьярської гегемонії через розширене виборчого права.

Чи гр. Чернін був типовим політиком монархії, який гогово усе обіцяти і нічого не додержати, відповідно до потреб хвилі, — чи він справді миром з Україною хотів дати новий напрям внутрішній і заграничній політиці монархії, тільки не мав сили промостити шлях с'їм напрямови? На котре з с'їх питань відповісти так, а на котре: ні, на се нині не маємо певних даних. І тому не можемо дати належної оцінки гр. Черніна як міністра заграничних справ.

В кождім разі остає факт, що гр. Чернін в імені монархії за згодою монарха заключив з Українською Народною Республікою договір, який об'язує монархію без огляду на особисті зміни на становищі міністра заграничних справ.

Яка буде політика нозого міністра заграничних справ бар. Буріана в с'їй хвилі сказати не можна. Одначе бажаніє польських політиків, щоб він не в'язав ся спадщиною гр. Черніна, не можуть бути д'їяльними, бо се значить би скімпромітувати монархію на міжнароднім поді.

По за згодою треба м'їти на увазі факт, що мир з Україною подиктований реальною вартістю українського народу як чинника міжнародної політики і реальним інтересом осередних держав. Осередні держави можуть свої реальні інтереси розуміти різко, отже і змінити свою політику в українській справі. Але вартість українського народу як чинника міжнародної політики може тільки зростати. І в с'їм заторука буаучности Української Народної Республіки і цілого українського народу.

Гр. Чернін, бар. Буріан чи хто инший можуть тільки зрозуміти с'ю тенденцію історичного розвитку й використати її для Габсбурської монархії, або незрозуміти й не використати.

Про будучність українського народу рішати не вони.

Українські Установчі Збори будуть скликані на 12 мая.

Ухвали Малої Ради.

(УГА.) Київ, 12 цвітня 1918.

Вечірнє засіданє Малої Ради 11. цвітня продовжало ся кілька годин і посвячене було питанню про скликанє українських установчих зборів.

Від імені українських с.-р. Шраг заявляє, що від того, як рада р'язатиме питання про скликанє установчих зборів, залежить дальша доля українського народу. Відповідаючи тим, хто думає, що треба зробити нові вибори, промовець заявляє що тепер, коли виборчі базуть, що вибори в Російські Установчі Збори, а зараз і Українські не дали ніяких наслідків, то абсентеїзм при нових виборах в установчі збори буде ще більший. Неможливість перевести в житє земельної реформи та инші причини порушили авторитет Центральної Ради. Коли віру згублено, то ніякі паліативи, як поновленє ради новими елементами, не допоможуть і поновлена рада в очах населення зістане ся сею радою, яка зможе прожити ще місяць, два, не більше. З села чути крик, що питає про землю, необхідно розв'язати негайно, хоч і с земельний закон, але не достає господаря для переведення його в житє. Ми не можемо робити, як б'кшевезики і міняти закон, який видала Центральна Рада; ми дали слово чести скликати установчі збори. Се слово треба втримати, бо инакше нас обвинуватимуть в тому, що гурток захопив владу і не хоче випустити із рук. Вважаючи на се, Центральна Рада мусить

передати свою владу установчим зборам і скликати їх в найближчий час.

Рафес (буад): Не можна думати, що влада і парламент можуть опирати свій авторитет на штики, безгубилиб свій авторитет. Коли се казали ми, представники меншостий, то нас називали зрадниками, але коли се каже урядова партія, то далі чекати не можна. Авторитет можуть мати тільки установчі збори. Ідея установчих зборів — ідея революційна і наряд її підтримає.

Балабанов (р. с.-д.) настоює: на тому, що відстрочка скликання установчих зборів буде ударом по революції. Рада мусить визнати, щоб збори були переведені скрізь, де вони ще не відбули ся. Скликанє мати не колюсальне значінє й для других місцевостей Росії і наскільки ми прибічники федеративного заяву з Росією, ми на скликанє настоюємо.

Зарубін (р. с.-д.) також настоює на скликанє тому, що тільки установчі збори зможуть спинити ту реакцію, яка іде по всій Україні. Рада сама себе пережила. Єдиний вихід замінити її не сурогатом, а позитивними установчими зборами.

Луценко (самостійник) доводить, що цвіт українського народу не брав участі у виборах. За те брали участь громадяни російської республіки і урядові рішні с'юзові, що-ж с'їм були за вибори? — В українські установчі збори, чи в малоросійське учредительное собрание? Говорять, що Центральній Раді не ві-

рять, що вона пережила себе, а де гарантія, що установчі збори мати-муть більший авторитет. Сі установчі збори скликані не мусять бути, бо всі шкодять інтересам республіки.

Селянин - Одинець (український с.-р.) в промові, яку весь час переривали одлески, обороняє ідею необхідності негайного скликання установчих зборів. Селяни чекають на розв'язане земельне питання, а тут говорять, що деато уже відмордять ся від земельного закону, коли установчі збори прийдуть, то се буде тесподар, який скаже так чи не так ми робили.

Гомбарт (паредній соціаліст) підтримує необхідність скликання.

Порш (український с. д.) Центральна Рада зробила своє діло і мусить поступити ся своїм місцем, але по суті Установчі Збори, які будуть скликані на підставі декабрьських та январських виборів, будуть Центральною Радою. Коли ми хочемо збрати справжні Установчі Збори, то треба почекати, поки всі візьмуть участь у виборах. Не можна обмежувати ся одною формою і казати, що коли Рада під канонадсю гармат прийняла артилерійський закон про скликання Установчих Зборів, то необхідно його і притримуватись. Необхідно перевести нові збори і скликати Установчі Збори на 12. липня.

Гросман (сіоніст) цілком підтримує українських с.-р., бо ніякше буде дискредитована не тільки Рада, але й ідея Установчих Зборів. Взагалі скликання Установчих Зборів важче ше й тому, що вони вносять справжнє відношеня сил серед окремих народів, що живуть на Україні.

Кушнір (український с. ф.) доводить, що коли ми стоїмо на принципі виявленя волі народу, то треба утворити орган, який обійме всі кола; висловлює загальну думку, що таким органом буде нова доповнена революційна Центральна Рада, а Установчі Збори, скликані при сих умовах, таким авторитетом не користуватимуть ся; промовець закінчує пропозицією організувати Центральну Раду, поповнити її представниками тих кругів, які зараз в Раді не мають представників в тим, щоб вона могла скликати нові Установчі Збори.

Рудницький (польський демократичний центр.) каже, що скликанням збемо авторитет установчих зборів. Взагалі для мене, як для послідовного демократа установчі збори мусять бути загальними, рівними, таємними; промовець доводить, що скликання установчих збори не доводять-муть ні однієї з тих умов.

Після того, як висловили ся представники всіх фракцій, питання про скликання установчих зборів ставить ся на поіменне голосування. Голосують ся дві пропозиції: перша українських с.-р. про те, щоб установчі збори були скликані 12. мая на підставі виборів в грудні та січні; друга українських с. д., щоб скликання всі вибори, та призначити загальні нові вибори і скликати установчі збори 12. червня. Голосоване дає такі результати: з 46 голосуючих 27 віддали на першу пропозицію, 15 на другу, 4 члени ради від голосування усяулились. Таким чином 12. мая мусять бути скликані установчі збори.

Проголосивши вслід голосування, М. Грушевський висловив своє відволнене з приводу того, що Українська Центральна Рада, яка заявила, що передасть свою владу установчим зборам, виконає свою обіцянку і доведе діло до кінця.

Зміна в міністерстві заграничних справ.

Відлучно писмо цісаря до Черніна.

ВІДЕНЬ, 17. цвітня. (Таб.) Нинішня „Wiener Zig.“ сголосьше відлучне писмо цісаря до Черніна: Любий графе Чернін! Іменуючи заразом всіого спільного міністра фінансів бар. Стефана Буріяна міністром мейого дому і заграничних справ, звільняю Вас в певній ласці з сего уряду і від тимчасово введєня справ, які я Вам поручив писмом з дня 13. с. м., приймаючи Вашу димісію. В одній з найважливіших епох всесвітньої історії всіх часів Ви в інтересі політики, яка як дотепер так і на далі має оставити вичисною лінією мейого дому і моїх держав, з повсякою і неструдженим почутєм обовязку положили визначні заслуги, які на Ваше оправдане відволнене не остави без успіхів, бо Ви в першій мірі змогли привести до заклочєня перших мирів для терплячого людства. Сям ділом заслужили собі Ви право до мейї неминаючої вдячності і найповнішого признаня, яке Вам отрим горячо висказую, а га сей знак, який я в приближеню сему в повні не відповідає, даю Вам брилянти до великого хреста ордеру св. Стефана. Не менше бажую заповнити Вам мою истинну прихильність і маю нову радію,

що я і добро моїх народів не на все будемо позбавлені Ваших надзвичайних здібностей.

БУДАПЕШТ, 16. цвітня 1918.

Чернін в. р.
Карло в. р.

Буріан ввіймає урядованє.

ВІДЕНЬ, 17. цвітня. (Таб.) Новий міністер заграничних справ бар. Буріяна — як доносить „Freipressblatt“ — явив ся нині в міністерстві, щоб переяти свій уряд і відбути з гр. Черніном конференцію з нагоди передачі уряду і в найважливіших справах заграничної політики.

Димісія кабінету Векерле.

БУДАПЕШТ, 17. цвітня. (Таб.) Огод. 1/211 перед послудним засудом ся рада міністрів під прологом міністра-президента д-ра Векерле, на якій порешено димісію правительстве. Присутні члени кабінету підписали димісійну грамоту.

Поворот Буріяна.

Димісія угорського кабінету. — Відомоке парламентарних партій до нового міністра.

Львів, 18. цвітня 1918.

Пози що наслідком іменованя бар. Буріяна міністром заграничних справ є димісія кабінету д-ра Векерле. Угорське правительство виходило ся в послідних тижнях біля передезаня виборчої реформи. Його зматаням противив ся гр. Тіса із своїми прихильниками, як правительственна опсація. Бар. Буріяна вважає ся по-

літичним приятелем гр. Тіси і його (іменований) міністром заграничних справ прийняв членів кабінету д-ра Векерле як заяву недовери за своєю політики. Така причина їх уступленя.

Угорська крива подітична жде (іменований) тут допускаємі різні можливости. Але (іменований) дальше в уряді і повновласть порученє (іменований) Палати послів, або буде похликаний до (іменований) новий кабінет в лоня теперішньої (іменований) вкінці можливе й те, що д-р Векерле утворює нове правительство, в яким не буде жодного (іменований) рішучих противників гр. Тіси, а саме гр. (іменований) Зайдлер, Каролія, Васонія, яких висувають (іменований) партії гр. Тіси.

Такий привіт аготовлено бар. Буріяна (іменований) Угорщині. Парламентарні круги в Австрії (іменований) виймку відносять ся до наслідка (іменований) в найкращім случажу з резервою. Утворює (іменований) гр. Черніна обурені Німці, які боят ся (іменований) змінено політичного курсу супроти (іменований) ворогів держави. Для їх усложєня (іменований) Зайдлер — як доносить урядове (іменований) ційне Бюро — що після відомки (іменований) яких поглядів Корони всіх тих, які (іменований) спасєня від антант, буде (іменований) ворогами держави.

Чехи відносять ся до нового (іменований) заграничних справ здержливо (іменований) міністра (іменований) ной привізи з гр. Тісою, рішучи (іменований) ком Німеччини. Італійці замикають (іменований) нови, що не повідомив їх свого (іменований) тичні відношини монархії до Італії. (іменований) визнають іменованє бар. Буріяна (іменований) диванкою для себе та будуть (іменований) політики супроти них хочуть ся (іменований) Становище України зависиме від (іменований) Буріан в цілій певноті позаме на (іменований) де в діло всі зобовязаня супроти (іменований) лені Берестейським договором.

Мала Рада про наказ ген. Айхгорна що-до засіву хліба

(УТА.) Київ, 14. цвітня 1918.

На вчорашньому нічному засіданю Малої Ради провадили ся спречки по інтерпелляції українських с.-р. з приводу наказу німецького головнікомандуючого фельдмаршала Айхгорна що до засіву хліба. Спречки мали палкий характер і всі промови сдвоголосою завначали, що подібні такази досягнуть як раз протилежних наслідків. Поде опинить ся незасіяним. Скількість хліба погрожуюче зменшить ся. Всі промови настоюють, що Ковалевський повинен взяти свою одставку.

Янко (укр. соц.-рев.): В своїому бажаню одстоати владу на землю пани не заповнять ся перед звертанєм навіть до чужинців. Се видно з тексту самого наказу німецького генерала. Така політика ні до чого доброго не доведе. Я не бачу такої сили, яка моглаб примусити селян видати панам насінє, худоби й реманент. Такі накази можуть викликати тільки величезне обурєнє і розрухи. Ті самі люди, які ще так недавно роспинались за Неньку Україну угодні продати свою державу чужинцям, аби тільки зберегти свої маєтки і кишені і про них не будемо довго говорити. Нам треба звязати німецькому урядови, що всю свою заклоту здіймає купка ворогів української держави.

Корчунський (соц.-фед.): Ми завше були проти соціалізації землі, але тут мова не про аграрну реформу, а про реставрацію крупного землегласництва; ми хоча не ухвалювали земельної політики міністра Ковалевського, але при даному становішї ми проти його одставки і будемо підтримувати уряд в його боротьбі з поміщиками і імперялістами.

Зарубін (рос. соц.-рев.): Для нас було і раніш ясно, що германський уряд не допустить соціалізації землі. Вони мали таку мету: ім по перше пострібний хліб і по друге треба було расколоти і утворити ряд буферних держав із Росії. Все се ми перебачили раніш і тому пропонували не роздроблювати Росії. Сучасне становище се помилка тих провадирів, які йшли по шляху роздробленя Росії. Єдине, що Германія могла дати Україні, се право писати по українськи назвам про поверненє землі українським поміщикам.

Порш (укр. с.-д.): Ми смирковуємо акт великої політичної ваги. Нема чого тепер говорити про єдність усього революційного фронту, посилюючись у бік єдиної-неделімої, а краще погодимо про єдиний революційний фронт на Україні. Наказ ударив не тільки по селянству, а яврав по інтересах центральних держав, бо він втєсе гелизний заклот в селянство і ми тоді маврад чи в суді будемо виконати умови договору зго достатку центральним державам

хліба. Коли на території України (іменований) судав наших громадян, то бувають (іменований) юстиції Ткаченко знав особливий закон, а такі приговори німецького суду не виконують. Те-ж повинні зробити й інші (іменований) стер земельних справ, якому слід (іменований) рраженє про невиконанє наказу генерала (іменований) гөрня.

На прикінци Порш оголосше таку (іменований) цію, яка одногослосно ухвалєна.

„Мала Рада вислувавши поясненє (іменований) земельних справ на інтерпелляції в справі (іменований) фельдмаршала Айхгорна про засів хліба (іменований) іні й заяву міністра про одставку, (іменований) Центральна Рада бажєє потрібним (іменований) вати, що німецькі війська поклякні українським урядом для допомоги в справі заведеня (іменований) на Україні лиш у тих межах і напрямі, (іменований) дуть зазначені урядом Української (іменований) Республіки, що ніяке самовільне (іменований) германської і австро-угорської (іменований) вди в соціально-політичне і економічне (іменований) України недопустиме, що такі (іменований) дані накази фельдмаршала Айхгорна (іменований) тільки дезорганізувати наше господарство (іменований) зробити неможлими виконанє тих (іменований) договорів між Українською Народною (іменований) кою і центральними державами, (іменований) виробляють ся і підписують ся (іменований) згаданих держав. Разом з тим Українська (іменований) тральна Рада, одкидаючи одставку (іменований) мельних справ, доручає: міністром (іменований) справ широко оповістити всю (іменований) що наказ фельдмаршала Айхгорна (іменований) виконувати се, міністри закордонних (іменований) скласти протест проти наказу фельдмаршала Айхгорна як і иншого дотеперішнього (іменований) него втручаня германо-австро-угорських (іменований) вих властей в соціально-політичні (іменований) України, голові Ради Народних (іменований) відповідну заяву ноту берлінському (іменований) ському уряду в справі сього (іменований) дить до чергових справ“.

Мала Рада про Бессарабію

(УТА.) Київ, 14. цвітня 1918.

На вчорашньому нічному засіданю (іменований) Рада, перейшовши до обміркуваня (іменований) анексії Бессарабії, прийняла таку (іменований) ходу:

Обговоривши справу про анексію (іменований) бії румунським королівством, Українська (іменований) тральна Рада заявила: 1) що вона не (іменований) рішеня Сфатуа Херіла про прилучєня (іменований) до румунського королівства актом (іменований) явленя волі всіх народів населяючих (іменований) Бессарабії і тому Українська Народна (іменований)

ч. 89.

вимагає здійснення вільного бажання мешканців тих частин Бессарабії, які виявили або вільно вирадили свою волю прилучитися до Української Народної Республіки; 2) Українська Центральна Рада доручає Раді народних міністрів ежити

всіх заходів, які будуть до розпорядження, аби в найкоротшій часі було рішено долю Бессарабії в порозумінню з Українською Народною Республікою і на свободним вираженні волі всього населення Бессарабії.

Холмщина й Галичина і українське збіжжя.

Погляд пос. М. Василька з приводу уступлення гр. Черніна.

Львів, 18. цвітня 1918

Вже вчора подали ми в телеграмі з Відня короткий зміст висновків пос. М. Василька в „N. Presse“ з 16. с. м. на тему: „Чи дістанемо збіжжя з України“.

Стаття пос. Василька, датована 15. с. м., в цілості звучить:

„На се питанє я був би вчора раніс, коли б що йно вернув з Києва, відповів з повним спокоєм потверджуючи. Припаси збіжжя, яких сподівано ся при заключенню мира в Берестію, сподівано ся на Україні. Свій побут в Києві, де пробував я як член комісії для товарообміну, вивідував ся на те щоб об'єктивно поінформувати ся про відносини. Мої дослідні і розмовляти ся про відносини. Мої дослідні і розмовляти ся про відносини. Мої дослідні і розмовляти ся про відносини.“

Стаття пос. Василька, датована 15. с. м., в цілості звучить:

„На всякий случай, ми дехто сули би дати збіжжя, коли би наші війська увійшли були на Україну сейчас після берестейського договору; тоді ще були нагромаджені в Києві, в Одесі і в інших містах України в магазинах і млинах сі і інших припаси. За пансвання большевиків на великі припаси. За пансвання большевиків на великі припаси. За пансвання большевиків на великі припаси.“

Тому завданєм комісії, вислані Німеччи-

ною і Австро-Угорщиною, було спонукати українське правительство, щоб воно згодило ся на конечний, в більшій часті самостійний спосіб дебути збіжжя припасів, який входить в круг діланя українського правительства, так що за згодою українського правительства Австро-Угорщина і Німеччина можуть вибрати всяку дорогу — розумієть ся за заплаатою — щоб одержати значні припаси збіжжя.

Берестейським договором осередні держави прийняли супроти України зобовязок доставляти за збіжжя наданню своїх товарів; крім того устійнено холдську границю з застереженням установленим віденським додатковим договором, що її докладно провірити окрема комісія, та вкінці новій українській республіці лежить на серці судьба австрійської України. Доставка товарів на Україну стрічаєть ся з труднощами, бо Німеччина ні Австрія не можуть обійти ся без найконечніших артикулів, як нпр. вуголь. Таким чином з того, чого сподієть ся Україна, остаєть тільки Холмщина і справа Галичини; що до тих двох останніх точок дотеперішній міністер заграничних справ гр. Чернін заживав великого довіря у миротатних кругів на Україні, а теперішнє правительство в Києві згодило ся з усіми предложениями осередних держав що до вивозу збіжжя під умовою, що в особі гр. Черніна є запорукка переведення берестейського договору в цілій його політичній основі.

Тому вчора я мігби потверджуючи відповісти на питає, чи ми дістанемо збіжжя з України; після уступлення гр. Черніна треба виждати, чи його наступник в безсумнівний спосіб опреть ся на зобовязанях Австрії, прийнятих берестейським договором супроти України. Від того по моім відомостям залежить беззамітне переведення договору, заключеного перед кількома днями в Києві про доставу мільона тис збіжжя по конець липня.

начнець ся правильний товарообмін. Весь транспортний флот забрали большевики, частина забраної повертаєть ся, частину оставших ся транспортів у Херсоні, Миколаїві і Одесі починаєть ся використовувати. Тільки недостаток транспортних средств гальмує завданє товарообміну.“

Автономія Ірландії.

ЛОНДОН, 17. цвітня (Райтер). Полагаєть справи гомруля належить тепер вважати правдоподібним, й то на такій основі, що в Ірландії не буде скорше заведений обовязок військової служби, деки гомруль не стане законом, й що правительство уступить, коли висша Палата відкине гомруль.

На Заході.

БЕРЛІН, 17. цвітня (Вольф). Урядово:

На кровю напоєнім боєвищі тамтогорічної боротьби у Фляндрії армія ген Сикста обсадила Raschpandaele і посунула свої становища також під Wacelaere і Cheluvelt. На північ від Лі військо ген Штігера заняли раннім ранком Wuytschaete, винули ворога мимо завязатої оборони з горбів далі на північний схід і захід і відбили сильні протинаступи. Неприятеля, який на південний захід від Wulverghem уступив на задні становища, виперто за потік Dœuve. Занято Bailleuil і завязато оборонені точки опертя Sappelynde, на північ від Bailleuil і Meerep. Кляючи в бій значні сили, поперті Французами, Англіїцї намагали ся надармо відбити назад Meerep і втрачений терен по обох боках Meerep. Іх приступи зломано серед найтяжчих втрат. На боєвищі по обох боках Сомми нагальні артилерійські бої, які тривали також протягом ночі, головно на південь від Сомми.

Вечером: На боєвищі тамтогорічної боротьби у Фляндрії занято Poelcapelle і Langemark.

Обстріл Парижа.

ПАРИЖ, 17. цвітня (ТКБ). Урядово: Далекострільна гармата обстрілювала 15. с. м. Париж через цілий день; 13 осіб убитих, 45 ранених.

Війна з Італією.

ВІДЕНЬ, 17. цвітня (ТКБ). Урядово: На многих місцях Італійського фронту відперто наступи Італійських степних відділів.

Українці-заточенці на Мазурщині

без ріжниць рангів та категорій служби

сгодять би революційно подати свої точні дані про дати про дати служби, рангу, причини і час заточення на адресу:

Präsidium der Ukrainischen Parlamentarischen Vertretung, Wien—Parlament.

Лист рекомендований!

Заточенці повинні між собою привільнувати, щоб ні один з них не замедлав виконати сей вказу!

Хто в заточенці не сгодив би надавати листів на своїй вочі, нехай надасть його в нашій місцевості.

НОВИНКИ.

Львів, 18. цвітня 1918.

— „Якої школи треба Україні?“ Розмову на сю тему уладжує Товариство „Учительська Громада“ в суботу 20. цвітня 1918 в салі класи І-а головн. завед. академічної гімназії о год. 5. пополудни. Розмову розпочне виклад п. дир. д-ра О. Макарушки. О численну участь Вп. членів Товариства і гостей, головно обанакомлених з теперішними відносинами на Україні просить Виділ.

— Шевченкова могила. Київські газети доносять: Дня 11. с. м. губерньська Народня Управа рішила: 1) затвердити зроблені нею видати 14.5000 карбованців на упорядкованє могили Т. Шевченка; 2) доручити новій Управі по згоді Канівською повітовою Управою розробити загальний плян про впорядкованє й утриманє вигляду могили, скласти потрібний образуюнок й доложити се черговому земському зібраню і 3) доручити новій Управі звернути ся до усіх громадських та інших інституцій з пропозицією прийняти участь своїми коштами в справі впорядкованя та утриманя достойного вигляду могили Шевченка.

— Філія Тов. „Просвіта“ в Станіславіві. Виділ стаміславівської філії „Просвіта“ уконституував ся дня 5. цвітня с. р. в сей спосіб: Микола Лепкий голова, Юліян Чайківський заст. голова, Іван Ставничий секретар, д-р Лев Бачинський, Мартин Королюк, о. Василь Пік — члени Виділу, Микола Паранкевич, Павло Чайківський, Остапак — вступники членів Виділу. Не вважаючи на дуже прикрі та трудні обставини Виділ силкуєть ся вивести з воєнного омертвіння філію, починає відповідні стараня у політичних властей о відшкодованє за дім і втрачений інвентар, носить ся з думкою розписати конкурс на люстратора читальні „Просвіти“ в повіті, про що вже зайшло деяке зодженє й порозумінє з філією „Сільського Господаря“, намірє уложити й видати на 1919 рік календарець із необхідними для селянства порадами і т. и. В найближшій часі, для придбаня конечних фондів, приступає Виділ до даваня публичних відчитів, яких серія розпочне ся в неділю 21. цвітня с. р. о год. 5 по пол. в великій світлиці Тов. „Бесіда“ викладом проф. Юліяна Чайківського на тему: „Літературна творчість Івана Нечуя-Левицького“. Згодом буде Виділ давати відчити також по читальнях „Просвіти“ на перемістях. Виділ числить на заинтересованє ширших кругів української публіки.

Бем-Ермолі про задачі Австро-Угорщини на Україні.

Львів, 18. цвітня 1918.

Українська Телеграфічна Агенція доносить 7. с. м. з Одеси:

Сьогодні в бесіді з нашим кореспондентом фельдмаршал Бем-Ермолі заявив:

„Наша ціль на Україні зробити повний порядок і такі умови життя, при яких була-б цілком гарантована недоторканість власности та особи. Кождий свідомий сего громадянин України повинен всіми силами піддержувати наші завданя. В сім напрямі ми великі надії покладаємо на пресу, яка краще в сім розбереть ся. В політичні внутрішні справи ми не втручаємо ся, се не наше діло. В наше економічне завданє входить виробити добрі умови для обміну продуктів нашої індустрії на ваші продовольчі продукти. Ніякі реквізиції не будуть допущені; за все платять-муть цілком. Україна дуже богата держава й наше головне завданє допомогати розвиткови і процвітанню держави для спільних інтересів. Ми будемо уживати всіх заходів, щоб збудити від летаргу всі елементи, здібні до праці на користь України. Занадто багато у вас безробітних, занадто мало енергії виявляєть ся й утвореню правильної регулярної праці, особливо в аграрнім питанню. Треба ужити всіх заходів до того, щоб поля були засіяні тому, що не зробити, се означає зробити злочинство проти самих себе. Всі справедливі вимаганя населеня й адміністрації ми охочо будемо виконувати.“

Торкнувшись потім в бесіді інциденту з арештом касієра книжної крамниці Івасенка на ґрунті розміну корон на російські гроші, Бем-Ермолі сказав:

„Подібні сумні випадки не повторять-муть ся; визначено суворе розслідуванє. Як що офіцер винуватий, він буде покараний. Між иншим можуть повторювати ся тому, що я одержав телеграму про установленє курсу корони на пятьдесят копійок. Питаня товарообміну так тімо звязані з питанєм транспорту, що тільки коли погодять ся рух наших желізниць також в Константинополем, Константиною, дунайськими портами, Херсоном, Миколаївом і тоді тільки

